

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту і логістики

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

**на тему: Формування мотиваційних засад інноваційної діяльності
на підприємстві**

ШИФР КРБ. МІЛ.1.481-03.4.2

Здобувачка Юлія АЛЕКСЄЄВА

Керівник к.е.н., доц

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від _____ 2023 р., протокол № _____
Завідувач кафедри менеджменту і логістики _____ Ірина СЕДІКОВА
(підпис)

Одеса – 2023 р.

Одеський національний технологічний університет

Факультет
Кафедра
Ступінь вищої освіти
Спеціальність
Освітня програма

Менеджменту, маркетингу і логістики
Менеджменту і логістики
Перший (бакалаврський)
073 – Менеджмент
Менеджмент

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Завідувач кафедри МіЛ

_____ (підпис)

“ ___ ” _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу бакалавра здобувачки вищої освіти

Алексєєвій Юлії

1. Тема роботи: «Формування мотиваційних засад інноваційної діяльності на підприємстві» затвердженою наказом по університету від 23.08.2022 р. №481-03.

2. Термін здачі студентом закінченої роботи 01.06.2023 р.

3. Вихідні дані роботи: звіти діяльності підприємства, законодавчі акти, статистичні збірники, наукові публікації вчених менеджерів та економістів.

4. Зміст кваліфікаційної роботи бакалавра. Вступ. Розділ 1 теоретико-методичні аспекти організації інноваційної діяльності за рахунок мотивації праці. 1.1. сутність та зміст інноваційної діяльності. 1.2. Методи стимулювання активності персоналу. Висновки до розділу 1. Розділ 2 дослідження передумов інноваційної діяльності підприємств хлібопекарської галузі. 2.1. Діагностика галузі та зовнішнього середовища підприємства. 2.2. Загальна характеристика ПП «Ххаджибей-2005». 2.3. Оцінювання рівня інноваційного потенціалу на ПП «Ххаджибей 2005». Висновки до розділу 2. Розділ 3 шляхи формування мотиваційних аспектів інноваційної діяльності ПП «Хаджибей 2005». 3.1. Впровадження соціальних пакетів як засіб мотивації інноваційної діяльності. 3.2. Економічне обґрунтування організаційно-економічних напрямів забезпечення розвитку інноваційного потенціалу. Висновки до розділу 3

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) таблиць 10, рисунків 13.

6. Консультанти по роботі, із зазначенням розділів проекту, що стосуються їх:

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Нормоконтроль			

7. Дата видачі завдання 25.02.23 р.

Керівник _____

(підпис)

Завдання прийняв до виконання _____

(підпис)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Проходження комплексної практики	25.02.23-14.03.23	виконано
2	Захист звіту з практики	15.03.23-17.03.23	виконано
3	Розробка теоретичного розділу	20.03.23-31.03.23	виконано
4	Розробка аналітичного розділу	01.04.23-14.04.23	виконано
5	Розробка проєктного розділу	15.04-02.05.23	виконано
6	Розробка інших складових кваліфікаційної роботи	03.05.23-07.05.23	виконано
7	Розгляд науковим керівником чорнового варіанту кваліфікаційної роботи	08.05.23-11.05.23	виконано
8	Доопрацювання роботи з урахуванням пропозицій наукового керівника та підготовка її у чистовому варіанті	12.05.23-16.05.23	виконано
9	Розгляд науковим керівником чистового варіанту кваліфікаційної роботи та підготовка до малого захисту	17.05.23-19.05.23	виконано
10	Нормоконтроль роботи	22.05.23-24.05.23	виконано
11	Перевірка роботи на плагіат	22.05.23-24.05.23	виконано
12	Малий захист та доробка роботи по результатах малого захисту	25.05.23-31.05.23	виконано
13	Передача роботи завідувачу кафедри для отримання дозволу на захист	01.06.23-04.06.23	виконано
14	Зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи	05.06.23-10.06.23	виконано
15	Захист кваліфікаційної роботи	12.06.23-23.06.23	виконано

Здобувач _____

(підпис)

Керівник роботи _____

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Актуальність теми. Сучасне бізнес-середовище ставить низку принципово нових завдань. Найважливіше з них - найбільш ефективно використання інновацій і технологічних нововведень на підприємствах. Це важливо як для українського суспільства загалом, так і для окремих підприємств. Однак навіть за наявності найкращих ідей, новітніх технологій і сприятливих зовнішніх умов неможливо досягти високих показників без добре навченої та мотивованої робочої сили. Саме тому ключовим завданням у поширенні інновацій є створення системи, яка правильно оцінює трудові ресурси, раціонально їх використовує, швидко адаптує людей до умов ринку та створює соціально комфортні умови для самореалізації особистості. Поліпшення інноваційної активності шляхом підвищення трудової мотивації працівників підприємств є актуальною і важливою темою, що потребує подальшого розроблення та дослідження.

У першому розділі **«Теоретико-методичні аспекти організації інноваційної діяльності за рахунок мотивації праці»** визначено сутність та зміст інноваційної діяльності, проаналізовано методи стимулювання активності персоналу, зроблено висновки.

У другому розділі **«Дослідження передумов інноваційної діяльності підприємств хлібопекарської галузі»**, здійснено діагностику галузі та зовнішнього середовища підприємства, наведено загальну характеристику ПП «Хаджибей-2005», оцінено рівень інноваційного потенціалу на ПП «Хаджибей 2005». Зроблено висновки.

У третьому розділі **«Шляхи формування мотиваційних аспектів інноваційної діяльності ПП «Хаджибей 2005»** запропоновано впровадження соціальних пакетів як засіб мотивації інноваційної діяльності, здійснено економічне обґрунтування організаційно-економічних напрямів забезпечення розвитку інноваційного потенціалу. Зроблено висновки.

Кваліфікаційна робота бакалавра містить 64 сторінки, 13 таблиць, 101 рисуноків. Перелік посилань нараховує 36 найменування.

Ключові слова: інновації, мотивація, інвестиції, ринок, хлібобулочні вироби.

SUMMARY

Actuality of theme. Modern business conditions have set a number of fundamentally new tasks, the most important of which is the most effective use of innovations and innovations at enterprises. Moreover, this is relevant both for Ukrainian society as a whole and for every enterprise. But no matter how great ideas, the latest technologies, the best external conditions are, it is impossible to achieve high work efficiency without well-trained and motivated labor resources. Therefore, the correct assessment of labor resources, their reasonable use, the establishment of a system of quick adaptation of people to the market situation, the creation of social and comfortable conditions for the self-realization of the individual become the primary tasks in the activity of spreading innovations. Improvement of innovative activity due to the motivation of the company's personnel is a relevant and important topic that requires further development and research.

In the first chapter "Theoretical and methodological aspects of the organization of innovative activity due to labour motivation" the essence and content of innovative activity is defined, the methods of stimulating the activity of personnel are analyzed, and conclusions are drawn.

In the second chapter "Investigation of the prerequisites of innovative activity of enterprises in the bakery industry", the diagnosis of the industry and the external environment of the enterprise is carried out, the general characteristics of the PE "Hadzhibey-2005" are given, the level of innovation potential at the PE "Hadzhibey 2005" is assessed. Conclusions have been made.

In the third chapter "Ways of formation of motivational aspects of innovative activity of PE "Khadjibey 2005", the introduction of social packages as

a means of motivating innovative activity is proposed, an economic justification of organizational and economic directions for ensuring the development of innovative potential is carried out. Conclusions have been made.

The bachelor's thesis contains 64 pages, 13 tables, and 101 figures. The list of links includes 36 names.

Key words: innovation, motivation, investment, market, bakery products.

ЗМІСТ	СТОР
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА РАХУНОК МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ	9
1.1. Сутність та зміст інноваційної діяльності	
1.2. Методи стимулювання активності персоналу	19
Висновки до розділу 1	26
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕДУМОВ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ	27
2.1. Діагностика галузі та зовнішнього середовища підприємства	27
2.2. Загальна характеристика ПП «Хаджибей-2005»	31
2.3. Оцінювання рівня інноваційного потенціалу на ПП «Хаджибей 2005»	35
Висновки до розділу 2	38
РОЗДІЛ 3 Шляхи формування мотиваційних аспектів інноваційної діяльності ПП «Хаджибей 2005»	40
3.1. Впровадження соціальних пакетів як засіб мотивації інноваційної діяльності	
3.2. Економічне обґрунтування організаційно-економічних напрямів забезпечення розвитку інноваційного потенціалу	44
Висновки до розділу 3	58
ВИСНОВКИ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	61

ВИСНОВКИ

У даній роботі представлено детальний аналіз інноваційного потенціалу підприємств, теоретичні та практичні підходи до забезпечення його розвитку. Під "інноваційним потенціалом" розуміється прихована та реальна здатність підприємств змінювати та покращувати існуючий стан справ, забезпечувати нові конкурентні переваги. Під "розвитком інноваційного потенціалу" розуміється чітко визначений і структурований поетапний процес дій, спрямований на досягнення нового рівня діяльності підприємства та розширення його потенціалу.

Інноваційний потенціал підприємства - це сукупність певних компонентів, які утворюють єдине ціле і являють собою приховані можливості підприємства. У цьому дослідженні як компоненти інноваційного потенціалу підприємства було виділено кадровий, науково-технічний, фінансовий, інфраструктурний та матеріальний потенціали. Вони використовуються для аналізу наявних активів підприємства та оцінки рівня його інноваційного потенціалу. У роботі також розглянуто методологічний підхід науковців до оцінювання інноваційного потенціалу підприємств, що дає змогу обрати оптимальніший метод розрахунку цього показника.

Проведено дослідження внутрішніх чинників розвитку інноваційного потенціалу в ПП "Хаджибей 2002". Як чинники, що перешкоджають розвитку інноваційного потенціалу, у роботі названо кількість навчених співробітників, витрати на придбання технологій і швидкість освоєння технологій. Для усунення цих чинників було розроблено програму проєктів: придбання і впровадження технології двошнекової екструзії; розробка і виробництво нового виду снекової продукції "Здоровий еко-попкорн"; навчання співробітників.

Економічне обґрунтування доцільності пропонованого проєкту містить у собі всі необхідні розрахунки щодо наслідків цих заходів для забезпечення розвитку інноваційного потенціалу. Оцінка ефективності впровадження

технології двошнекової екструзії засвідчила, що дохід від впровадження технології в перший рік становив 878,1 000 грн. за терміну окупності один рік, а чистий дисконтований дохід від розроблення та виробництва снекової продукції становив 7081,2 за терміну окупності інвестицій вісім місяців. Таким чином, насамкінець можна сказати, що досліджувані компанії мають високі показники, які становлять їхній інноваційний потенціал, який за умови розвитку та реалізації допоможе їм підвищити конкурентоспроможність, розвинути інноваційну діяльність і розширити виробництво.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Freeman C. The National System of Innovation in Historical Perspective. *Cambridge Journal of Economics*. 1995. № 1. С. 19.
2. Стратегія, заснована на ключових компетенціях і динамічних здібностях компанії: вебсайт. URL: <http://www.management.com.ua/strategy/str027.html>
3. Життя і творчість Йозефа Алоїза Шумпетера: вебсайт. URL: http://iee.org.ua/ua/great_scientist/2
4. Юхновський І.В. Сутність та структура інноваційно-інвестиційного потенціалу економіки: основні підходи та напрями формування. *Економіка*. 2010. №33. С. 159-171. URL: https://ukr-socium.org.ua/wpcontent/uploads/2010/04/159-171_no-2_vol-33_2010_UKR.pdf
5. Богма О. С. Сутність інноваційного потенціалу підприємства. *Вісник «Економічні науки»*. 2011. №1(9). С.12-15 URL: http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2011/eco_2011_1/2011_1/012-15.pdf
6. Данюк В.М., Колот А.М. Заробітна плата в нових умовах господарювання. К. КНЕУ, 2020. с. 120
7. Економіка підприємства: Підручник /За заг. ред. С.Ф. Покропивного. К.: КНЕУ, 2020. С. 274 – 403.
8. Зайцев Ю. Умови відновлення мотиваційної природи заробітної плати в перехідній економіці України *Економіка України*. 2020. с.30 –32.
9. Колот А.М. Заробітна плата : міфи та реальність Урядовий кур'єр. 2013. № 78. С.4
10. Колот А.М. Оплата праці на підприємстві: організація та удосконалення. К.: Фірма «Праця», 2018.
11. Комар Ю.М. Управління персоналом: Навч. посібник /За заг. ред. В.В. Дорофійенка; Донецьк: ДонДУУ, 2014. 163 с.
12. Кучер Г. Нові підходи до організації і стимулювання праці

Економіст. 2019. №7. С.56-59.

13. Кравчук І.І. Фактори матеріальної мотивації як необхідна передумова економічного зростання Фінанси України. 2010. № 5.

14. Примак Т.О. Маркетинг: Навч. посібник К.: МАУП, 2011 200 с.

15. Промисловий маркетинг. Теорія та господарські ситуації. Підручник. К.: "Іван Федоров", 2017 400 с.

16. Рабинович Е. Реклама в системі маркетинга: Учеб. посібник Харків, 1995 201 с.

17. Черватюк О. Заробітна плата в механізмі мотивації трудової діяльності працівників Україна: аспекти праці. 2020. № 3. 5 с.

18. Харчова промисловість України: вебсайт. URL: <http://minagro.gov.ua/>

19. Державна статистична служба України: вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

20. Стан інноваційної діяльності та діяльності у сфері трансферу технологій в Україні. *Міністерство освіти і науки України*: вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/innovatsii-transfertehnologiy/2019/07/03/stan-innov-diyaln-2018f.pdf>

21. Вострякова В.Ю. Розвиток інноваційного потенціалу підприємства: дис... канд. екон. наук: 08.00.04. Київ 2016. 235 с. URL: https://kneu.edu.ua/userfiles/d-26.006.03/2016/Diss_Vostriakova.pdf

22. Стан агропромислового комплексу України: *Інформаційно-аналітичний портал АПК України.*: вебсайт. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua/investoram/monitoring-stanu-apk/stan-rozvitku-apk/stangaluzej-apk>

23. Клименко К.О., Мохонько Г.А. Стан розвитку інноваційного потенціалу підприємств харчової промисловості в Україні. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*: зб. тез доп. I Міжнар. наук.-практ. конф. м. Київ, 23 квітня 2020 р. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2020. С. 184-185.

24. . 23.YOUCONTROL. Онлайн сервіс перевірки компаній : вебсайт. URL: https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/25412361/
25. Небава М.І., Ратушняк О.Г. Менеджмент організацій і адміністрування: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ.2012. 108 с.
26. Артеменко Л. П. Формування конкурентоспроможності інноваційно-активних підприємств. *Економіка і організація управління*. 2014. №1-2. С.19-26
27. PESTLE – analysis. A tool for business analysis: website. URL: <https://pestleanalysis.com/what-is-pestle-analysis/>
28. Двошнекова екструзія: особливості та переваги: вебсайт. URL: <https://www.clextral.com/ru/3699-2/>
29. Аналіз ринку снєків в Укаїні: стан ринку: вебсайт. URL: <https://koloro.ua/ua/blog/issledovaniya/analiz-rynku-snekiv-v-ukraiiini-stan-rynkyi-prognoz-na-2018-2019-rik.html>
30. Снекова компанія «Захід»: вебсайт. URL: <http://zahid.com.ua/>
31. Снекова компанія ТОВ «Пампідуп»: вебсайт. URL: <https://pumpidup.com/>